

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egy évfolyam 10 frt — kr.
Félévfolyam 5 : 50 :
Negyedévfolyam 2 : 1 :
Egy hónap 1 : — :
Egyes száma ára 4 kr.

Felelős szerkesztő: BARTHA MÓR.
Kiadók: HOFFMANN és KRONOVITZ.

Hirdetési díj:

Hat hasábona petit sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű főbb hirdetések alkuszint jutányos áron vesetnek fel. Bal-ogdíj minden külön bejelölésért 20 kr.

Szell Kálmán és a Néppárt.

(—a—r.) A „jog, törvény és igazság bajnokának jellemzésére megdöbbenő bizonyíték lenne az a paktálás, ha igaz volna, amelyről, mint megczáfolhatatlanról közöli a «Magyar Szó» f. hó 27-ki számában „Hiteles adatok” cím alatt.

Nekünk nincs összetartozásunk a «Magyar Szó» politikusaival; legfőlegb üdvözölhetjük, ha az emberiség haladását megkötő ultramontanizmus sötét lovagjai ellen harcol. De mivel az idézett cikk éppen ezekkel rokonulásban mutatja be a Magyar-Állam miniszter elnökét, mint olyat, aki az új választásra a „Nép-párt”-tal, — ezzel az ultramontan — tehát antiliberalis, antiprotestáns és antisemita klikkel paktál: közöljük azon levelet, melyben az illető saját intenczióját fejezi ki ugyan, de reánk nézve sem lehet közönyös, mert országos érdek a sorozat, melybe azon választó kerületeket foglalja össze, amiket — állítólag — Szell K. már elalkudott volna a „Nép-párt”-nak.

Szegény Magyarország! . . . melynek választói felett alkut csaphatnak — magát a s z a b a d e l v ü-nek nevező Kormány — és szintén magát rokon-szenves néven nevező, de valóban klerikális szélsőségekben utazó Nép-párt, És szegény „szabadelvé választók”! . . . akiknek szavazatát átalkudni lehet —

— bármely párt részére — az ő előleges megkérdezésük nélkül; mert hiszen a hatalom felettök mindenható, akár kormány által nyújtható édességgel vonják be, — akár tömjénnel illatozzák körül számukra — a maszlagot.

A «Magyar-Szó» tudósítója olyan-nak állítja közleményét, amit megc z a f o l n i n e m i s l e h e t. Ennek elhívésére minket csak az hajthat, hogy az A p p o n y i - H o r á n s z k y - f u z i ó -val, valóban klerikális szélsőségek mentek be a kormánypártba, amelynek élére S z é l l K. jutott s nem lehetlen, hogy már akkor egy, szívök-lelkök szerinti klerikalizmus támogatására is kiegészítettek. Mert hiszen ettől még mindig sok függ, a vallási egyenjogúság hazájában (?) — Magyarországon; de ez az irány kedves Bécsben is. A klerus és Bécs tetszésének megnyerése pedig, ami szabad és független (?) államunkban, a hatalom fenntartásának elhatározó, mindennél erősebb biztosítéka.

De hát erre meg, mit mond Szell-nek, aki hagyományosának tartja magát: D e á k F e r e n c z s z e l l e m e, aki hibázhatott ugyan azon feltevésében, hogy 1867-ki átmeneti alkotásának hiányait kipótolják szellem örökösei s felépítik azon alaplal kiindulva a F ü g g e t l e n M a g y a r - á l l a m o t; de azt az ő fölemelkedett lelkével, mely önös hatalmi nagyravágyástól és klerikális elfogultságtól egyaránt ment volt

— csakugyan nem hitte, nem bíhette, hogy az ő örökösei nem fejlődést elővivő önzetlen munkások, — hanem egy középkori setétségbe visszajjesztő klikkuralomra sovárgó, önbálványozó, magas eszméket felérni nem tudó, a sötétség utvesztőjében tévelygő törpék lesznek?!

A „Magyar Szó” érdekes közleménye különben, melyre hivatkoztunk, a következő:

„T. Szerkesztő Ur!

Valóban nagy hazafias szoiálatot teljesít a «Magyar Szó» azzal, hogy a klerikális reakció ellen a védelmi sán-czokat fölépíti. Helyes módszerrel kerüli a támadásokat, de viszont gondoskodik, hogy a magyar nemzeti közérdek ellen irányuló partikuláris támadások elle-nébe fölvértezi és szervezi a közvéle-ményt.

A „Magyar Szó”-nak a keze is, a hangja is Jakóbé és nem az Ezsaué. Minden szava új bizalmat ébreszt azok-ban, a kik már joggal remegtek, hogy az új rendszer zászlaja alá gyülekezett feudális olygarkhia, klerikális papizmus és nemzetiségi hazaárulás diadalt fog aratni.

Higgye meg Szerkesztő Ur, hogy a liberális katolikusok, a protestánsok és a magyar zsidók mint egy ember fognak önök mellé sorakozni, hogy a magyar nemzet konszolidálására irányuló törek-véseikben önöket támogassák.

Este.

Irta: THURY ZOLTÁN.

Etefelé fordult már az idő, némely ablakokban, a melyeken belül hivatalos emberek dolgoztak, meg nagy asszonytársaságok kávéz-tak, megjelent a magas négyzetben a világos sárga esti fény, ami fehér foltban esett le a gyalogjáró szürkéségére.

A viláosság-koczkákban néha egy-egy a lámpa meg az ablak homályába helyezke-dett, otromba nagy fej hullott bele az ablak-ból, másutt hosszú, vékony karrikatura em-berek mozogtak, s mindenek végig taposott az utczenépe, jövet-menet lökdösve egymást fázó-san-sietve . . . Az egből lomha almos eső hullott alá.

Eredetileg hó akart lenni; de utközben felolvadt a mindenféle füstben meg párában s hideg izzadsággal vont a göröngyös utat. És szürkéséges, vigasztalan komor ködöt vert le az utakra, a miből mintha torlaszszal küzdene, nehezen bontakozott ki messze az ut végén a villamos kocsí . . . Azután is úgy jött, mintha tapogatódnék, és csengetett és eldöcögött a házak között egy sor homályos zörgős ablakkal, a melyek alatt szürke iszap-párába veszték el a kerekék. Ki a köztemető felé hosszú magas köfal szalad az ut mellett bele a levegőtengerbe s annak is a végén átküzdve magát a homályon, piczi gombostű

hegynyi csillag ragyogott már vagy negyed óra óta.

A fal alatt pedig egy férfi ment, meg egy asszony. — Nem egymás mellett, hanem sorjában. Elöl az ember meggöngyölve, mintha nagy terhet cipelne s nehezkesen lépked a vizes porondon.

Nagy csizmaszarak lötyögnek a lábain: Szikár, öreg legény volt, úgy negyvenötsten-dős, de a hogy nagyon szuszogva baktatott, ötvenötnek is látszó t. Hátul az asszony sok-sal fiatalabb volt. Nagy kendőbe bogyalt arca nem is olyan régen szép volt, rajta marad-tak mostanáig is a kedves szelid vonások, a mikben a becsületesség tükröződik vissza. Nehezen ért az ura nyomába. Kis leányos, a sok munkába félbemaradt testét formatlanná tette az, hogy közel szalngott a feje felett valahol a szürke parában az anyaság. Sirt is. Nem haogosan, csak úgy, hogy néha fölcuk-lott és azután nyögött, Jaj Istenem, jaj Iste-nem; elvetted, elvetted . . .

Az ember elől fölére huzta a sapkát, hogy ne hallja s bosszankodott. Egyszer aztán az asszony se halotta már elmaradt. Hátra-nézett, kereste s mikor visszament és a kőke-rítéshez dülve, zokogva találta, méregbe jött! — Hagyd már abba! Ugy siratod, mint valami uri asszony siratna, ha csak egy volna neki. Van még otthon elég s jön még több is. Mert a szegény emberhez jön az is, a minek a gazdaghoz kellene menni.

— Az Isten adta.

— Az, de a költséget nem adja hozzá.

— Letéte maga melé a pakkját, egy kis két koporsót, a minek a földelén egybe-folyt a sötétségben a durván rámaszolt ehér virág és lábra segítette az asszonyt. Messze az utca végén a város felől újra belefurta magát a sötétbe egy vörös lámpás villamos kocsí, s míg jött, az asszony gondolt valamit . . .

— Tan fölvenné. Próbáld meg.

— Hogy próbáljam? Mit próbáljak raj-ta? Muszáj neki. Személyszállítás ez, rá van írva. Gyere csak.

— De hát ez itt ni.

— Személy, halott személy . . . — Lassanként méregbe jött, amit arra gondolt, hogy talán nem vesszik fel a kocsira és ká-romkodott. — A fejibe verem neki, ha akadé-ko-kodik. Mert az urnák jó dolga van még ebben is. Előáll a batár a fehér lovakkal, a két batár, a mi gyermekeknek való, az-tán beülnek az uri népek, elől az üveg fers-logba beteszik a kis koporsót s kocsikáznak még bánattal is. Az urnák még a temető is mulatság.

— Ne mondjal ilyot. Rosszul esik az embernek.

— Nem bántalak én téged.

— Sirnak ők is, nekik is faj . . .

— Igen a batarban mégis csak más az, mintha itt czepelem még a testet is. Gyere no...

Helyesen és hazafiasan cselekszettek önök az által is, hogy nem exkluzív protestáns lapot csinálnak, hanem csak rovatot nyitottak protestáns ügyeknek, lelkesen és hatalmas erővel támogatva abban minden jogos protestáns kívánalmakat. Egyébként pedig, lapjuk többi rovatában oly szellemben irnak és hatnak, hogy minden liberális magyar hazafi, vallás- és pártkülömbőség nélkül, köteles önök mellé állani.

Vasárnapi lapjukban a néppárt mozgolódásáról adnak önök hírt. Miután módomban állott megösmerni, a mi a választások tekintetében Széll Kálmán és a néppárt vezérei között alkudozás alakjában lefolyt, fogadják tehát szívesen tőlem a következő hiteles adatokat:

Széll Kálmán 60 mandátumot ajánlott fel a néppártnak: ez azonban 80 mandátumot követelt. Az alkudozások véglegesen még most sem fejeződtek be. Megállapodtak már végleg a következő kerületekben:

Aranyos-Maróth. Ó-Becse. Új Verbász. Csongrád. Dorog. Kőbölke. Bodajk. Rác-Almás. Vaál. Győr-Sziget. Füged. Tata. Rózsahegy. Magyar-Óvár. Zúrány. Privigyé. Vágújhely. Ráckeve. Vac. Kecskemét. Kecskemét. Galántha. Nagy-Szombat. Stomfa. Szent János. Zboró. Csorna. Eszterháza. Lővő. Késmárk. Lubló. Pincehely. Bittse. Csáca. Illava. Trencsén. Várna. Zsolna. Rum. Szgmbathely. Somló-Vásárhely. Ugod. Letenye. Nagy-Kanizsa. Szent-Gróth. Tapolca. Zala-Egerszeg.

Összesen negyvenhét mandátumot tehát teljesen biztosított már Széll a néppártnak; s ebből a 47 mandátumból 25 mandátumot a mostani szabadelvű kerületekből paktált el. A következő mandátumokra még tolynak ugyan

a tárgyalások Széll és a néppárt között; de csaknem bizonyos már ezekre nézve is a végleges megegyezés.

Világos. Baranya-Sz.-Lőrinc. Kör-möcbánya. Apatin. Hódság. Tovariso. Ed-lény. Battonya. Csik-Karcfalva. Csik-Szt.-Márton. Gy.-Szt.-Miklós. Rimaszombat. Kézdi-Vásárhely. Érsekújvár. Galgóc. Szokolca. Vágvecse. Duna-Pataj. Félégháza. Bonyhád. Szakcs. Körmend. Kőszeg. Német-Ujvár. Csáktornya és Lendva.

További 26 mandátum ez, melyekből most 23 a szabadelvű párté.

Összesen tehát 73 kerületet biztosít Széll Kálmán a néppártnak. Azt hisszük ezek után nem akad senki, aki be nem látja, hogy Széll Kálmán teljesen a klerikális reakció és oligarkhija karjai közé vetette magát s nem riad vissza attól sem, hogy a liberalizmus aerája alatt fejlődésnek indult országot az obskurantizmus uralma alá vesse. **Ki van zárva, hogy ezen adatainkat valaki megczáfolhassa.** — Fájdalom, ezek a valóságnak teljesen megfelelőek.

Mily mérvű lehet az a szakadás, amely a képviselőházi nagy többség kebelében van s mily számot képvisel ebben az a töredék, a melyet a „Magyar Szó” képvisel: nem tudjuk; tehát csak azt lehet megállapítanunk, hogy a nagy többség kebelében szakadás van, amely az úgy nevezett „nagy többség” büszke elnevezés számértékét képes alászállítani . . . számértékét mondjuk, mert a Magyar-Állam közjogi kérdéseinek eldöntésére majd csak szavaznak ezután is úgy mint eddig — együtt és a független Magyarország érdekeit rombolólag — Bécs szájze szerint . . . vagy is a megkülönböztetés

köztük nem jótékony elváltozást, hanem csak hatalmi versenyt jelent.

Azt is és pedig már ezt szomorúan állapítjuk meg, hogy abba a hatalmi versenybe politikai fegyverül bejátszották a vallást, illetve a felekezeti ügyeket is, úgy gondolkodván, hogy a melyeknek háta mögött nagyobb vallási elfogult tömeg áll, az számíthat győzelemre.

Mi a kik Magyarország igaz érdekeit tartottuk mindenkor szemelőtt és kinek-kinek lelkiismeret-szabadság szerint való vallásos szabad meggyőződését tiszteltük s a felvilágosodással s haladásal összeegyeztethetőnek nem tartottuk soha a lélek megkötésére szolgáló dogmákat, nem helye elhétjük azt a lelketlen jálékot sem, a melyet a felekezeteknek a politikába bezavarásával elkövetnek; miként nem helyeseltük azt sem, hogy péld. az ev. ref. egyházba is, nem az egyház érdekéért, hanem politikai célzatosságból, bejátszották a politikát. De ha csakugyan úgy van, a mit tagadni már nem is lehet, hogy az összes felekezeteket bezavarták a politikai, illetve hatalmi küzdelmekbe s ebben egyik vagy másik felekezet győzelme vagy bukása is kockára van téve: kell hogy a prot. felekezetnek is legyen olyan organuma a politikai sajtó irodalom terén, a mely ezek érdekeit képviselje, de képviselje hát az evangéliumi igazságért elfogulatlanul. Vajha e képviselet felülemelkednék hát minden személyes, önző érdekeken s — a lelkiismeret-szabadságot, a felvilágosodást, haladást a nemzeti jog kívánalmakkal összhangba hozva, párérdékeken felülemelkednék s józan kritikával dolgoznék, a mint mi ilyen politikai sajtó organum protestáns közérővel megteremtését, régóta is hangoztatjuk.

Indulatosan fogta meg az asszony kezét, hogy magához huzza, a legközelebbi lámpáig, a hol megáll a kocsi. Még ijedtében a értékek.

A hosszú sor vizes ablak éppen előttük állott meg s az ember előbb a kocsi fölgrójára tette a kis koporsót s aztán felkapaszkodott magára is. Leán az asszony várta, hogy mehet e utánna. Nem mehetett. A kalauz éppen akkor jött ki a kocsiából s előbb nagyott bámult, aztán meg szikkozódni kezdett.

— Ement tán az esze? Na még mire gondol.

Az asszony hátul rémülten rángatta az urát.

— Vedd el, még leléki . . .

— Majd leököm én őtet.

— Vedd el János, ne erőszakoskodj.

A kalauz csengetett s a kocsi megindult. Az ember úgy kapta le róla a koporsót, hogy utánna ment vagy két nagy lépéssel és fenyegetett utána az öklivel.

Az asszony csitította;

— Mindjárt mondtam, hogy ne is próbáld.

A kis mérges ember még mindig kiabált . . .

— Vessen meg a fajtád, — s csak akkor csendesedett meg, a mikor már elkanyarodott és a csengettyűje is alig hallatszott. Már csak sötétbe bámult bele a tűzvonalba, a mit a vörös lámpa nyoman még mindig maga előtt látott az alkonyatban s magában dörmögött.

— Ha tiszt ül fel vagy valami dáma,

vele engedik még a kutyát is. — A szényet nem, pedig ez a kis kutyá nem ugat meg senkit.

— Gyerünk szép lassan.

Megint neki vágat az utnak a kerítés mellett. Minden lépésnél sötétebb lett már s az asszony neha megbotlott egy-egy kőbe. A férfi is megállott ilyenkor egy pillanatra és korholta. Valami olyan paraszt-gyöngédséggel szólott hozzá, a miben benne van a nem-bánomság is, de még az is kiérszett a szavából, hogy rosszul esnék neki, ha baj érde az asszonyt.

— Elbukdácsolsz. Nem tudsz a lábaddal vigyázni. Mindjert ott hagyhatjuk ezt is a másik mellett.

— Az Isten őrizzen.

— Nehéz ez a gyermek, megfekszi a karom.

— Viszem én egy kicsit.

— Már csak ebirom odáig. Vissza úgy is könnyebben jövünk majd.

Az asszonyból megint kitor a sírás. Megállott az uton olyan szomorúan mint egy esőverte szürke kis madár s görcsösen fuldoklott.

— Ott marad szegényke . . . ott marad — ezt hajtogatta, de úgy, hogy felben maradt szájában a szó s míg a másik fele következett volna, egy csomó keserves jaj, jaj, jaj tört ki belőle.

A férfi is meghatottan fordult hátra, miután előbb konokul meg se akarta hallani a sírást, remélve, hogy majd csak utána megy amogy is az asszony, Mig nézte, megtelt a

szeme könnyel s még jobban ráöltöyent kis szikár teste a nagy csizmájára. Akkor szégyenlette el magát, mikor észrevette az asszony arcán, hogy annak is jól esik az ellágyálása. Kemény szóval ment neki s aztán dörmögve indult el újra előre.

— Itt marad? Hat hol marad? — Vissza csak nem hozzuk, ott kell neki maradni.

Már nem volt messze a kapu. Széles utca két magas oszlop között, amin hatlovas szikéron mennek át az urak s még hely is marad a lovak meg a kerekek mellett minisztránsnak faklyásnak, és effelének. A szegény emberek úgy loptak be magukat mintha tilosban jarnának.

Az egyik oszlop tövében osontak el széles egyenes uton, hol az egyik siktatorban már készen várta a kis kék koporsót a gödör. Azért mégis meglátta őket egy hivatalnok s rájuk is szólott a mikor már el mentek:

— Késő van, hej. — Máskor korábban kell jönni.

Rémület fagyott az asszony arcába, a mint visszapillantott. Egyszerre az otthonmaradtak sorsa hasította végig a szívet, meg azé a cseppé, a ki még meg se született, az, hogy miért jöjjön ő még máskor is ide? De az ember sietve ment elől és nógatta.

— Gyere már.

Az este már egészen rátelepedett a kertre. Inkább csak tapogatóztak s az ember egyszer gyufát is gyújtott, hogy megnézze a numerust azt ut mellett a léczon. Végre rátaláltak a maguk ösvényére s aztán csupa kis

Debreczen, márczius 29.

Az appropriáció a bizottságban. A képviselőház pénzügyi bizottsága Falk Miksa elnöklésével tartott tegnapi ülésében, melyen a kormány részéről Széll K. Lukács miniszter és Gränzenstein államtitkár volt jelen, tárgyalás alá vette az 1900. évi állami költségvetésről szóló javaslatot. — Neményi előadó konstataulta, hogy a javaslat minden egyes tételében megegyezik a Ház határozataival, formájára nézve pedig megfelel az állami számviteli törvény rendelkezésének, 5. dik szakasza pedig a miniszterelőki által a bizottság költségvetési vitája elején tett kijelentésnek. Ezzel fogva a javaslatot elfogadásra ajánlja.

Ugron Gábor kijelentette, hogy miután a javaslat elfogadása politikai bizalmat involvál magában, nem járulhat a javaslathoz. Jusztits Gyula ugyanily értelemben nyilatkozott. Bizalmatlanság nem szándékozik ezáltal bővebbre indokolni, hanem egyszerűen utal azokra, a mik a bizottság és a Ház költségvetési vitájának rendjén elmondottak. Ezekre és pártállására való tekintettel nem fogadta el a javaslatot. A többség megszavazta.

A részletes tárgyalás során a 8. §-nál Matlekovics Sándor indítványára fölhatalmaztatott a kir. személye körüli miniszter, hogy a tárcája keretében tartozó tisztviselői és szolgaszemélyzet részére a költségvetésbe fölvegye magasabb drágasági pótlékokat f. é. jan. 1-től folyósíthatja. Ezzel az ülés véget ért.

A belső állami járadékok elhelyezése. A bécsi Pol. Corr. Lukács Laszlo pénzügyminiszternek a belső állami járadékok idehaza való elhelyezésére tett nyilatkozataihoz a következő megjegyzéseket fűzi:

Magyarországon a közgazdasági szempontot mindig fölébe helyezték a tulajdonképeni állampénzügyi érdeknek. Amde az államhitel fejlesztésére már csak azért is nagyobb gondot kell fordítani, mert az államhitel kedvező állapota a magánhitelre is üdvösen hat vissza. Ez a belső indító oka az állami kötvények adómentességének és egyéb kedvezményeinek, a melyeket azonban nálunk nagy bőkezűen nemcsak a záloglevelekre, hanem más czimletekre is kiterjesztettek. Erről az utról, ha már egyszer rétertek, bajos egyszerre minden átmenet nélkül letérni. Bizonyos azonban, hogy törvényhozói intézkedések nélkül, közigazgatási uton is sokat lehet tenni az állami czimleteknek a belső állami járadék

helyezése érdekében. Az új irányt leghatározottabban jelelte meg a pénzügyminiszter képviselőjének a biztosítás: anképen tett kijelentése, a mely szerint a díjtartalék szervezésénél az állami járadékokon kívül csak néhány, pupillaris biztosítéknak minősített záloglevél jöhet tekintetbe. Ezt az elvet remélhetőleg jövőre is következetesen fogják majd alkalmazni. A mi az árvapénzek elhelyezését illeti, azt a felhatalmazást, a mely szerint ezek a pénzek pénzügyintézetekben is helyezhetők el, az állam főfelügyeleti jogának szigorú érvényesítésével kellene korlátozni. Gyampénzek általánosságban nem szolgálhatnak a magánhitel-szükséglet legitím kielégítésére. Meglehet végül hogy a kibocsátandó új koronajáradéknak száz koronás czimletekre való felosztása is hozzá fog járulni ahhoz, hogy miként a pénzügyminiszter óhajta, a kis betevők szelvényeire is állami járadékokba fektesse be pénzt.

A kormány, bizonyára még némi akadályok ellenére is előfoga mozdítani azt az aramlatot, amely az államhitelnek új forrásokat nyit az országban. végső eredményében pedig a külföldön is növelni fogja a magyar államhitel tekintélyét és szoliditását.

Szakadás a szociáldemokrata pártban. Rajár a rud a szociáldemokrata párt vezetősegre. Ellenzéki pártmányulat létesült köztük, a mely megsokalta a pártban uralkodó klikk rendszeres érdektartalom terjedését. Ez az ellenzék most nemzeti alapra kíván helyezkedni s ezt nyíltan hangoztatta is. Ezzel fogva jónak látta a pár vezetőség, hogy különösen a fővárosi szervezeteket bizalmas értekezletre hívja össze, mely e hó 28-án meg is történt. Itt 24 szóval 4 ellenében a következő határozatot hozták:

Tekintettel arra, hogy az utóbbi időben a fővárosból egyes személyek a vidéki elvtársak megfélemlítését célzó, valótlan állításokat tartalmazó leveleket küldöznek szét, az alulírott szervezetek bizalmi férfiai kijelentik, hogy a pártvezetőségnek a belső ügyekben követelt eljárását helyeslik, ahhoz hozzájárulnak s vele a szolidaritást elvállalják. Mindezzel ellenkező híresztelés valótlanság on alapul.

A képviselőház legközelebbi munkarendjének valószínű előirányzása. A költségvetési törvény feletti vita előreláthatólag egy ülésnél többet aligha fog igénybe venni, úgy, hogy a törvénynek harmadszori olvasása a szerdai ülében meg fog történni. Nyomban rá meghirdetik a királyi leiratot, mely a folyó ülészakot bérekesztvén, az új ülészak

kat más napra, azaz április 2-ére megnyitottak jelentik. E napon megválasztják az alnököket, a háznapot és a jegyzőket, pénteken kisorsolják az osztályokat és megválasztják a különböző bizottságokat, úgy, hogy valószínűleg már e napon veszi kezdetét a hasveti szünet. Hogy a szünet meddig tart, végleg megállapítva még nincs; valószínű, hogy április 25-én ül ismét össze a Ház az új ülészakban. Széll miniszterelnök legközelebb tájékoztatni fogja a házat a munkarend felől.

Az influenza a kereskedelmi minisztériumban. Hegedűs Sándor kereskedelmi miniszter egy hétig feküdt influenzában s ez alatt az idő alatt a minisztérium fontosabb ügyeit otthon végeztetel. A betegség után tegnap volt először hivatalában. A minisztérium kivül a minisztérium két előkelő képviselője Vértessy Kálmán és Szterényi József tanácsos és ifluenzában szenvedtek. Szterényiről az az örvevadász hír volt elterjedve, hogy már fölkelte ma azonban arról értesülünk, hogy meg hosszabb ideig nem hagyhatja el a szobát. Vértessy a múlt hét eleje óta feküdt s szintén tegnap foglalta el hivatalát.

KÜLFÖLD.

Oroszország — Keleten. A japán lapok azt írják, hogy Oroszország el akarja foglalni a Korea mellett lévő Deer-szigeteket.

Oroszország Törökország ellen Odesszából azt jelentik a Standard-nak, hogy Oroszország és Törökország közt a feszültség a legnagyobb fokra hágott 250 ezer orosz katonát mozgósítottak és a Fekete-tenger menti hajóhad készenlétebe van.

(Tehát az orosz kihasználja Angliának Délafrikában való elfoglaltságát Konstantinápoly elfoglalására.)

Orosz cenzúra Finnországban. Koppenhágán át érkezett tudósítás szerint Finnország főkörményzója a cenzúra indítványára egyszerűminderkorra megtiltotta a Wiipurin Sauomat című újság megjelenését. — A Paeivaletti című újságot is betiltották, hacsak mas felelős szerkesztőt nem kap. A cenzúra azt indítványozta tovább, hogy az országgyűlés bizottsága jelentését az általános országgyűlési tudósításokat is vessék alá cenzúra alá, mielőtt a lapokban közteszik.

A háboru.

Nem az angolok, hanem a megpróbáló sors keze verte meg a burokat, ha valósul a következő szomorú hír:

London, márcz. 28. A Reuter ügynökségnek jelentik Lourenco-Marquesből mai kelettel, hogy Joubert tábornok meghalt. (Ki fogja pótolni? Az a kéz, amely ver, hogy megpróbálja az övét; tanszt helyére más, mert a szabadság ügye az emberiség ügye. S ezt Isten nem hagyhatja s nem is hagyja el!)

London, márcz. 28. Reuter-ügynökségnek jelentik Maszeruból tegnapi kelettel. Miután a Pilcher tábornok vezetése alatt álló angol csapatok visszavonultak, egy erős bur sereg, mely valószínűleg Olivier tábornok parancsnoksága alatt állott, megszállta Padybrandot és erős hadállásba helyezkedett Platberg és Modderport környékén. Azt hiszik, hogy az ellenség visszavonulása Kroonstadt felé el van vágva és hogy csata várható.

London márc. 28. A Reuter-ügynökség jelentik Pretoriából 23-iki kelettel A Natal Front-nak egy távirata jelenti: A burok még folyton pusztítják azokat a kőszénbányákat, a melyek az angoloknak hasznukra válhatnak. A dundeei bányák mind a három aknáját felrobbantották és a gépeket elpusztították. A többi kőszénbánya elpusztítására is befejezték az elő készületeket.

Ugyanez az ügynökség jelenti Simon-

sírok között jártak, néha a lábukkal tapogattva jobbra balra, hogy tájékozzák magukat a csupa egyforma felosztásban, amiből egy csöppet sem jutott ki nagyobb, egyik gyermeknek mint a másoknak, idáig mindig csak halmok voltak, azután jöttek a gödrök.

Azok közül egybe beletette az ember a koporsót s nagyot szusszant.

— Csakhogy itt vagyunk már. Kifáradtam a teremtésit . . .

— János!

— Jól van no . . . mondjal hát valamit, mert én nem igen vagyok embere az ilyesminek.

Az asszony komolyan töprengve, hogy meglátszott az arcán a gond, gondolkozni kezdett, hogy mit mondjon. De csak sópánkodott: Uram Isten elveszed . . . el, el . . . és egyéb nem jött az eszébe.

— Valami imádságot! — sürgette az ember. — Imádságot, ne csak ríj, a hogy ő is tudna, hanem úgy beszéj, mintha pap is enne itt. Egy kis káplán legalább, a ki nem igen tud még szépen beszélni . . .

És az asszony gondolkodott, hogy mit mondjon, de csak mindig visszakerkedett oda, a honnan elindult: — Uram Istenem elveszed, el, el . . . Még tovább is mondott valamit, valami ilyesmit: — Nem is mondom hogy add vissza: csak becsüld meg szegény két én édes drágámat. Olyan szép volt már, hogy beszélt, mennyi mindent mondott, ku-

tya, macska, ló, anya, apa, Sári . . . mind, mind mondta. Kicsi Jézus, a kinek majd az inasa lesz, gondolj rá, hogy mennyi mindent mondott . . .

Az ember beleszólt.

— Ne ilyen bolondságokat beszéj. Még én se tudom hallgatni.

Lassan, csak úgy a tenyerével lapátolni kezdte a koporsóra a földet s attól kezdve hallgattak mindketten. Az asszony a sir feletől gubbasztott, kiméresztve a nagy szeméit az ura pedig most már a nagycsizmás lábával is szórta a földet a kicsi gödörbe, a mi pedig, mintha ette volna a rögöt, alig akart megletelni.

Mikor mégis felkerekedett kettőjük közé a pup, elsőnek felállt az ember s valósággal fölcibálta maga mellé az asszonyt.

— Gyere már no. Nem éjszakázhatunk itt.

És körül már egészen beesteledett és megindult megint elől az ember s utána az asszony és sulyos lépésekkel taposta a sarat az és botorkálva ment utána a másik. Egész uton csak egyszer kezdett el minden igazi ok nélkül keservesen sírni, beleborulva a vizes utba a szegény kicsi formátlan szürke madár s az ura bután meghatva állott meg fölötte.

stowból, hogá ténnap két bur fogoly megszökött az északi táborból.

London, márc. 28.

A 4 angol gárdatiszt megsebesüléséről est jelentik meg Bloemfonteinből: A 4 gárdatiszt egy lovas katona kíséretében pénteken hagyta el a gáradandár taborát, hogy a környéken takarmány után nézzen. Lovaglás közben megláttak 5 lovas burt és kísérletet tettek elfogásukra. A burok látszólag futásnak eredtek, de egyszerre megálltak és 300 jandnyiról 5 perc alatt lelőtték a 4 tisztet és a katonát.

A burok aztán a három sebesült tisztet, kiknek sebéit bekötötték, a negyedik, holt tisztet együtt elküldték a legközelebbi angol ambulanciának, mely Bloemfonteinbe vitte őket. A kísérő katona csak könnyen sebesült meg, a burok a johannesbergi polgárőrség tagjai voltak.

London, márc. 28.

A Daily Newsnek érdekes dolgot táviratoznak Lorenzo-Marquesen át Pretóriából. E szerint Pretóriába nemrég Franciaországban mérnökök érkeztek, a kik ott agyudöntő műhelyeket rendeznek be. Már gyártottak is egy nagy agyut. A dundee-oryheidi vasut összes anyagát Pretóriába szállították.

A Daily Telegraph-nak jelentik Ladysmithből 26-iki kelettel: Huszezer oranzsi bur őrszi a Sárkány-hegység szorosait. Hir szerint a burok visszavonják nehéz agyuikat a Biggars-hegyről nem szandákoznak ott állást foglalni.

A Daily Chronicle jelenti Kimberleyből 25-iki kelettel: Négyezer oranzsi bur megszállta a Kimberleytől Paardeberg fefe vivő utat. Ugyanez a lap jelenti Ladysmithből 26-iki kelettel: A bur haderő ideérkezett jelentések szerint Wesselsneekuel, Elandslaag tetől északra legvégső allomásnál, nyolcz mérőldnyire a Biggars hegy tövetől áll.

A Standard-nak jelentik Durbanból 26-iki kelettel: A Rennis-társaság Matabele nevű zartjáró gőzöt egy angol cirkálóhajó a Delagoa-öbölből behozta a kikötőbe, mert állítólag kőszent szállított Transzáiba.

London, márc. 28.

A Morningpostnak jelentik Mafekingből Gaberonesen át 15-iki kelettel: Az ellenség ma is agyuzta az angolok hadállását. A burok minden lehetőt elkövetnek a benszültek megnyugtására Itt minden rendben van.

Városi közgyűlés.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, márc. 29.

Debreczen város törvényhatósági bizottsága ma tartotta meg reodes havi közgyűlését. A bizottsági tagok körében nem nagy érdeklődést keltett a gyűlés, mert a mikor gróf Degenfeld Jozsef fél 10 órakor megnyitotta a gyűlést alig volt a teremben 30—40 bizottsági tag.

Először Csókák Sámuel aljegyző polgármesteri titkár olvasta fel a polgármester jelentését január—márczius évnegyedről. A jelentés szerint a közegészségi viszonyok elég jók voltak.

A rendészet körében nagyobb jelentőségű dolog nem történt. A jelentés végül két virilis bizottsági tag haláláról emlékezik meg, kiknek helyére Liedermann Mihály és Széll Farkas hivatott be.

A jelentést különben a bizottsági gyűlés Fejér F. dr. az új lovas kaszárnya jövedelmességére iránt intézett kérdése után tudomásul vette.

A belügyminiszter leiratát a városi bor es szeszadó pótlékek tárgyában alkotott szabályrendelet pótlása iránt Hajdu Gyula referálta. A tanácsi javaslat szerint a szabályrendelet nemi pótlásra szorul. A gyűlés a tanács álláspontjára helyezkedett s a pótlást elrendelte.

Budapest város átiratát, mely a tűzoltási költségekhez a tűzkár biztosító intézetek hozzájárulását célozza, a gyűlés partolja s hasonszemlével felirat küldésel határozza el.

A kereskedelmügyi miniszter a képviselőházhoz törvény javaslatot terjeszt be, mely a vasutasoknaka községi pótdadó felmentését célozza. Budapest ez ellen tiltakozik, s kéri Debreczont, hogy hasonszemlével tiltakozást küldjön fel a képviselő házhoz.

A gyűlés a főváros álláspontját merevenek találja, s más kibontakozást ajánl. Irjon fel a város a képviselőházhoz a vasuti s más állami hivatalnokok fizetés emelése érdekében, a kik így aztán könnyen megtudják fizetni a pótdadót.

A gyűlés ilyen értelemben határozott, Budapest átirata felett napirendre tért.

Selmecz-Bélabánya sz. kir. bányaváros átirata a vidéki városok állami funkciók teljesítésére fordított költségeinek különösebben pedig a bűnvádi nyomozási költségeknek megerítése iránt a gyűlés partolja, s fel fog irni a miniszterumhoz a költségek ügyében.

Kis-Küküllő megye átiratát partolólag vette tudomásul.

Tréncsén megyének a képviselő házhoz intézett Debreczenhez megküldött felirata idézett elő ezután nagyobb mozgalmat. A felirat a keleti tengernek az Ódera, Vág es Duna felhasználásával a Fekete tengerrel való összeköttetését tervezi. Közgazdasági szempontból óriási fontossága van, ugy hogy szinte érthetetlen volt a jog- és pénzügyi bizottság, valamint a tanácsnak állás foglalása, a midőn az átirat felett napirendre öhajtott lért.

Dr. Király Ferenc beszelt az átirat mellett először, szép beszédben ajánlotta partolását, mely a magyar kereskedelem fellendítését, a magyar gabona értékének emelkedését öhajja elérni. Ezt az álláspontot fogadta el Kiss Albert is, a ki szintén partolja a javaslatot.

Dr. Fejér Ferenc indítványára ezután fölolvasták Tréncsén megye átiratát, mely a terv czélzserőségét es okosságát beigazolja.

A gyűlés az átirat partolja s hasonszemlével felirat küldésel határozta el.

A tüdőbetegek szanatoriumának elnökség a város 1000 frt adományát megköszönte. A gyűlés ezt tudomásul vette.

Tudomásul vették ezután a közigazgatási bizottság 1898 évre szóló jelentését, valamint a számonkérészek jegyzőkönyvét, melyet Szabó Kálmán aljegyző olvasott fel.

Ezután a polgári biztos állás betöltése következett. A kijelölő bizottság 3 tagja mellé (Nemes Kálmán, Serli Ede, Zádor L.) a főispán Márk Endrét, Pálfi Gábort es Dobecky Sándort nevezte ki. A szavazatszedő bizottság elnökéve a főispán Lengyel Imrét küldte ki, tagokul Kertész Jánost es Szabó Sámuel.

A kijelölő bizottság a 35 pályázó közül 9-et jelölt ki, Onody Mihály, Vadas Mózes, Fábán Lajos, Nagy Sándor, Király Ferenc, Nagy Ferenc, Munkácsy Lászlót, Kovács Györgyöt es Grósz Jenőt.

A szavazás titkos volt. Beadott összesen 114 szavazat. Ebből kapott Nagy Ferenc 62 szavazatot, Onody Mihály 18-at, Vadas Mózes 15-öt, Fábán Lajos 8-at, Király Ferenc 2-öt. Így polgári biztos Nagy Ferenc lett.

Vecsey Imre tb. főjegyző olvasta fel ezután a függetlenség part kötelékébe tartozó bizottsági tagok beadványát. A beadványban Kiss Albert, dr. Kálmár Barna, dr. Bakonyi Samu, David Mihály, Dicsöfi József, Sz. Szabó László, Pongó Lajos, Kulcsár Endre, Nagy Zsigmond, dr. Kocsár Gábor, Freund Jenő, Nagy Zsigmond, Kertész János azon sérelem es politikai ravasság miatt, melyet a bizottságok választásánál a szabadelvű part elkövetett összes bizottsági helyeikről lemondanak.

Ez volt e legfényesebb megtorlása a szabadelvű csalafintaságnak.

A beadvány felolvasása után Simonffy Imre emelkedett szólásra. Ugy látszik, hogy a szabadelvűpart megbizásából beszelt, a mely most már restelli eljárását. A polgármester azt indítványozta, hogy a lemondott bizottsági tagokat valasszak meg ujra — minden bizottságba.

A függetlenségi partot azonban a mézes mádzag nem elégítette ki, hanem köv. tette a szavazás megejtését.

A szavazás eredménye a következő volt. Beadott összesen 46 szavazat. Kis Albert, Kálmár Barna, Dicsöfi József Aczél Géza. Az első három let az egészségügyi bizottság tagja.

Kertész János ezután a függetlenségi part nevében kijelenti, hogy a sérelem miatt, még ha megválasztják is, nem fogadják el a bizottsági tagságot.

Kiss Albert a főispán azon kifejezésére, hogy játékokt öznek a szószavazásbl, kijelentette hogy ez sem neki sem a partnak nem szokása. De ez a szavazáskérés mintegy tiltakozása a partnak a multkori eljárás ellen. Ezt köteleességök megenki, mert különben mint partnak lé jogosultságuk nincs.

Mivel a korházi bizottság tagjai a törvény értelmében az egészségügyi bizottság tagjaiból választatnak, korházi bizottsági tagokul Kiss Albertet, Dicsöfi Józsefet es Kálmár Barnát választották meg. A többi biz. következett ezután a szavazás. Megválasztottak: Építési bizottságba: Kiss Albert. Népmvelési bizottságba: Kiss Albert, David M. Dicsöfi József, dr. Nagy Zsigmond, K. Tóth Kálmán, Sz. Szabó László. Községi iskola széki tagok lettek: Kulcsár Endre es David Mihály. A szegényügyi bizottságba K. Tóth Kálmán. Gazdasági bizottsági tagok lettek: Kertész János es azok a kik erről leköszöntek.

Oláh Karoly referálta ezután az önkéntes skola ügyét. Az önkéntes iskola állandósításáról volt szó. A jog es pénzügyi bizottság szerint a városnak a közérdek szempontjából építtetni kell alkalmas helyiséget, mely 36.000 koronába kerülne.

A tanács is partolja az állandósítást, de azt javasolja, hogy a jövő évben építessék fel az új helyiség. Addig pedig az önkéntes iskola maradjon a Kovács kaszárnyában.

Dr. Király Ferenc csak azt kifogásolja, hogy a Kovács-kaszárnyát, a mely pedig az ipariskola helyiségéül volt kiszemelve, ismét lekötik.

Aczél Géza felszólalása után dr. Fejér Ferenc azt kérdezi, hogy nem lehetne-e a lovassági önkéntes iskolát is itt elhelyezni. A főispán felvilágosító szavai után a tanács javaslatát fogadták el.

Lapunk zárta kor az ülés még tart.

H I R E K.

* A ki apját es anyját akarta megölni. Dr. Székely István elnöke alatt ma fölötte érdekes perben itélkezik majd a debreczeni esküdth róság. A tárgyaláson dr. Oláh Miklós es Kolbenhajer Kálmán viszik a szavazóbiró tiszteit, míg a vádhatóságot dr. Galánffy Lajos ügyész képviseli. A vádlottak padján Kovács József hadházi lakos es felesége Kovács Józsefné ölnek. Első rendű vádlott azzal van terhelve; hogy apjára szándékos gyilkosság céljából tört, 4 n a g y sebet s számos kis sebet ejtett rajta, míg anyján ugyancsak 4 sebet ejtett. Masodrendű vádlott ipját szúrta meg s a g y i l k o l á s b a n segédkezet nyújtott Kovács József azt mondja, hogy apja igen mostobán bánt vele, kitaszította házából s így vele soha együtt nem lakott, nála nem nevelkedett, sőt apja még ellene tanuskodott is. A szóban forgó alkalomkor részeg volt s önvdelemből kényszerült apjára késsel támadni, mert ez őt — midőn házába tért — késsel megszurta. A Kovács Józsefné szül. Fábán Julia kis eltéréssel férjére vonatkozólag hasonló szeltemben nyilatkozik; magát nem érzi bü n ö s v e k, mert — állítása szerint — sem ipját, sem más valakit meg nem szurt, míg őt es férjét ipja megszurta. A bünjelekből azonban nem tetszik ki, hogy Kovácsot v. feleségét valaki megszurta volna.

Erre panaszost Kovács Miklóst, vádlott édes apját hallgatták ki. Előadása szerint fia es menyje késsel jöttek be hozzá, s hosszasan előadja miképen szurták meg őt es feleségét; s erősen bizonyítja, hogy fia őt

megakarta ölni. Első rendű vádlott apja előadása közben folyton sr. Dr. Kardos Samu védőügyvéd hosszas kérdései után a tárgyalást 3 óráig felfüggesztették. Itélethozatát csak a késő esti órákban várható.

*** Tisza István és neje Debreczenben.** Gr. Tisza István fia, a debreczeni ref. főgimnázium V. osztályának tanulója. Apja és anyja tegnapi délután városunkba érkeztek, mert fiuk pár nap előtt torok betegségbe esett s őket táviratilag hívták a beteghez. Miután a fiatal Tisza állapota aggasztóvá vált, az aggodó szülők Dr. Purjesz egyetemi tanárért s specialistaért sürgönyöztek, ki tegnap a fiut szerencsésen megoperálta. Állítólag túl van a veszélyen.

*** Igazságügyi kinvezés.** A hivatalos lap mai száma közli, hogy ő Felsége a király, az igazságügyminiszter előterjesztésére Szalay József debreczeni törvényszéki bírót a debreczeni kir. ítélőtáblához bírónak nevezte ki. Gratulálunk.

*** Esküvő.** Tegnap délután esküdtek egymásnak örök hűséget Öry János — pártunk és társadalmi életünk kiváló derék tagjának — Öry Mihálynak fia és Szentessy Erzsike — Szentessy János polgártársunk kedves szép leánya... Esküvő után a lakodalmi közönség e vőlegény szüleinek Öry Mihálynak — Hatvan utcái vendégszerető házában gyűlt egybe. A lakodalmi ünnepélyen nagyszámú előkelő polgárság vett részt. A többek közt ott voltak: Oláh Imre anyakönyvvizsgáló, Dicsőffy özszeff ev. ref. lelkész — dr. Király Péter ügyvéd, lapunk munkatársa. sat. sat. Vacsora felett az első pohárköszöntőt a családunk egy nemesen érző régi meghitt barátja tartotta — a kinek a nevére sajnálattunkra nem emlékszenk — azután József az örömszülők jóllétére és boldogságára — dr. Király Péter az ifju párokat egymás iránti örök szerelmére üzentte poharát. Vacsora után Kiss Béla közkedvelt zenekara mellett táncra perdült a vendégsereg apraja-nagyja s a ritka jómagyaros lakodalmi mulatság egész reggelig tartott.

*** Öngyilkos főjegyző.** H.-Hadház község főjegyzője, Sinay János tegnap reggel öngyilkos lett. A szomorú tény nagy részvétet kellett nemcsak H.-Hadházban, de szerte az egész megyében, hol az öngyilkos főjegyzőnek kiterjedt rokonsága és ismeretsége van. Az öngyilkosságnak okát csak találgatják s némelyek szerint anyagi zavarok, mások szerint pedig gyogyíthatlan betegség adta kezébe a gyilkos fegyvert. Tragikus halálát özvegyén kívül hat gyermeke siratja.

Ki lesz a bősörményi lelkész? Tegnap számbunkban adtunk hírt Bakóczy János volt bősörményi ref. lelkész haláláról. Mint tudósítónk értesít, már meg is indultak a kombinációk az üressedésbe jött lelkészség betöltése iránt. A nép egyhangulag Zsigmond Sándor esperest, egyházkerületi főjegyzőt akarja meghívni, míg abban az esetben, ha ő nem fogadná el a meghívást, Dávidházy János kabai ev. ref. lelkészt, esperest szeretnék lelkészöknél.

*** A tanári körből.** A debreczeni tanári kör f. hó 31-én tartja rendezévi gyűlését a kollegiám kis tanácsdormében, a hova a kör t. tagjait ez uton is meghívja az előzőleg.

*** A vidéki sajtó a nemzetközi sajtószövetségben.** Budapestről írja tudósítónk: A Vidéki Hirlapírók Szövetsége nagygyűléséi,

mely husvét hétfőjén lesz Pécsen, Vészi József a Budapesti Ujságírók Egyesületének elnöke indítványozni fogja, hogy a vidéki sajtó is vegyen részt abban az akcióban, melyet Appoeyi Albert gróf kezdeményezett a sajtónak a nemzetközi békére irányuló szervezetében.

*** Halálozás.** A következő gyászjelentést vettük: A legmelyebb fájdalom lesújtó erővel tudatjuk a felejtéhetetlen jó anyá, nagyanya unokatestvér nász s jó rokon Néhai Bikkfalvy Erzsébet özv. polgár Bundy Péterné asszonynak f. hó 28-án d. e. fél 11 órakor, életének 81-ik, bus özvegyiségének 38-ik évében, rövid szenvedés utat történt csendes elhunytát. Kedves halottunk földi részei f. hó 30-án d. u. 3 órakor fognak az ev.ref. gyház szertartása szerint Eötvös-(Árok) utca 14-ik számú házunktól a nagytemplomban tartandó gyászszertartás után a Péterfi utcai temetőbe örök nyugalomra helyeztetni. Mely végtisztességtételre rokonainkat ösmerőseinket s a n. é. közönséget azomorodott szívvel meghívjuk. Debreczen 1900 márc. 29. Bánatos fia: Polg. Bundy Péter nejevel Böör Zsuzsannával és gyermekek Zsuzsanna férjével Polg. Györfly Józseffel és gyermekeikkel. Unokái: Bundy Péter, Jolán és Mária. Unoka testvérei: Bikkfalvy Klára, özv. Polg. Magy Balintné Polg. Bikkfalvy István nejevel és gyermekeikkel, Bundy Juliánna férjével Vértessy Istvánnal és gyermekeikkel. Nász: özv. Polg. Balogh Jánosna, Bacsoni Zsuzsanna és gyermekei számos közeli és távoli rokonok nevében is. Béke lengjen porai felett! A temetést Dankó M. tem. int. rendezzi.

*** Zimándi.** Ez az ember, a kinek piszkosságára csak agyvelőjeinek rendtelenségét lehet enyhítő körülményül tudni, ismét halálát magáról. Török-Balint község tegnapi délutáni képviselőtestületi ülésén ugyanis fölállt s azt indítványozta, hogy az ottani Kossuth Lajos utcának adjanak más nevet, mert Kossuth Lajos azt nem érdemli meg, hogy róla utcát nevezzenek el. Az indítványból természetesen semmi sem lett, de szegénye Török-Balintnak, hogy Zimándi ur még egyáltalán felszólalhat valahol. Az ő hangját csak két embernek volna szabad hallani: vagy a porkolábnak, vagy az apolónak.

*** Mester utca végén a rabkert mellett** egy földnyíri föld kertészeti művelésre, két kisebb lakással bérbé esetleg felesbe kiadó.

x A legizletesebb asztali viz, a „Kristály” Szent-Lukácsfürdői hegyi forrás, mely mint egészséges ásványviz, több száz orvos által ajánlva van.

Levél a szerkesztőhöz.

Tekintetes szerkesztő ur! Igen kérem, sziveskedjék alábbi közleményemnek, melyben Szentjóbó Kálmán barátom és kartársamnak, a «Debreczen» f. évi márczius 22-ik számában jött, humoristico-satyricus cikkére hivatkozom — becses lapjában egy kis helyet szorítani. Nagyrabecsült lapját, mint a b.-ujvárosi polgári olvasókör tagja olvasom.

Szentjóbó barátom, a «Debreczen» fentjelzett számában, a többek közt így ír: «Mostanában Ormánságról a königsbergi kódextól kezdve egészen a b.-ujvárosi megtehenetlenített Szabó Kálmán koszorús iránkig semmit nem olvastam.»

Megvallom, napok óta gondolkozom rajta, van-e ebben rák nézve gravámen? Utóvégre arra a konklúzióra jutottam, hogy ha van is benne bizonyos porció guyyor, de, mivel jó emberemtől jött, nem lehet tendenciózus. Felteszem, hogy csak úgy, akaratlanul kerültem a tolla alá. Nem is szólnék vissza semmit, ha H.-Bősörményben, meg H.-Nánásoá is nem ismernelek, de így muszáj, máskülönben azt mondanák az ismerőseim: »nini, még elhiszi, hogy professzionátus író.»

Ejnye. Szentjóbó barátom, hogy edd meg a nyáron sült keszveget, hát man te is a római csizmadia, Pasquinó nyomába léptél! De

ne busulj, nem indignálódok a tul ószinte bókért. Ertem én a tréfát, nem kevésbbé, mint az az egyszeri ember, ki midőn kapatos fővel kilóditották őt a vendéglőből, ezen szavakkal nyitott be ismét oda: »no, ne izéljetez, hiszen értem én a tréfát.» Én sem vagyok könnyen sérthető, de azért annyit ki kell ez alkalommal jelentenem, miszerint Szentjóbó barátomnak reám vonatkozó paszusából csak annyi igaz, hogy B.-Ujvárosban lakom és nincs tehenem.

Hogy író volnék: az a legmerészebb sulyoklökés, hogy pláne koszorús: ez meg szurás szakvarróttüvel. Nem edes cimborám, nem vagyunk mi virtikli írók, hanem csak skriblerék. A koszorunk babér, de savanyu krumpliba való fűszerszám, vagy ha más hát úgy hívják tölut hogy cibulku, sóderszelettel, ecetes-vajmi jó.

Mi csak akkor ragadunk peánát, mikor a Zuborkány Péter uram csikója a karóba ugrik, vagy a slájszi szolgálója megzibálja a kuton a Grünhutékét. Inspirálva pedig sokszor vagyunk, kivált «másnapos» állapotban, úgy zörögnek az ember kapujában az eszmák, mint a paszujszemek a felfujt száraz hólyagban, de mikorra megvásároljuk az irás «condicio sine qua non»-jait: egy kőncz papírost, egy finom R-tollat, uj szárral, egy üveg boden bachi tintát, akkorára minden sugalomnak — pász.

Ilyen írók vagyunk mi. Azonban ne szaporítsuk a szót. Utóvégre is csak annyit akarok mondani, hogyha azon a mérczén, a mellyel a firkaszokat mérük, egy lyukkal albb ütőd be a pennádat, épen Hazaí Veray János visította volna el magát; de rögtön párolást kaptál volna tőle, mert ő valóban tőri magát a rendjelek és koszoruk után, mint a hazának vandor, köszörüs költője.

Máskor hát kérék, egy lyukkal alább, akkor nem engem ér a pennád hegye.

Különbben béke velünk. Servus! Vagyok B.-Ujvárosban, márcz. 27. 1900.

barátod:

Szabó Kálmán.

Színház.

Hunyadi László. — Szinte merésznek mondhatjuk azt a vállalkozást, hogy a mai influenzás világban egy ilyen hatalmas operát vesznek a műsorra. Mert hogy nem divatszertű az influenza elleni panaszkodás nálunk sem, biz az érezhető volt az este, ha nem is a fő szereplőkön, de a kóruson mindenesetre.

Az előadást Bódi Ella éneke és játéka dominálta s Erzsébet hatalmas jelenései után frenetikus hangzattal fel a nagyszámú közönség teiszése s az ifju művésznőt sokszor hívták a lámpák elé. Kállai Lujza, Perényi Margit, Ferenczy, Csata és Karcacs osztozkodtak az est sikerében, kik szerepeikben jól megállották helyeiket.

Színházi műsor.

Csütörtökön, bérlet «B» Napoleon öcsém. Eredeti bohózat. Irta Rákosi Viktor és dr. Guthy Soma.

Pénteken, bérlet «C» másodsor Napoleon öcsém.

Szombaton, bérlet «A» harmadsor Napoleon öcsém.

Vasárnap délután félhelyárakkal: A cornvillei harangok.

Este bérlet-zünetben Locsárkné N. G kucsufellépteül Télen.

Színházi pikantériák.

Mint minden kevésbé kultúr foku városban, úgy Budapestben is voltaképen csak azért vannak színházak, hogy Thalia derék papnői kedvükre kitaposhassák egymás lelkét a színházak pedig a reklámot művészetté emeljek s hogy mind ezen a publikum nyugokat mulasson. No, hát most itt az ideje a mulatásnak.

Pénteken lesz a »nagy heccz» a Nemzeti színházban Jászai Mari ideiglenes bucsuja. A műintézet és az intendáns ellenségei természetesen abban faradoznak, hogy minél nagyobb skandalum legyen. Azelőtt ha a ki-tűnő tragika fellépett a Széchy Mária-ban a színház csakugy kőngött az üres-égtől, most pedig tizszeres áron sem lehet már jegyet kapni. Az intendáns furfangos, de tagadhatatlanul genialis módon akar magán segíteni, hogy a tüntetés ne ő ellene forduljon. A felső két emeletet, a honnan az abczók szoktak szétröpdösn, a saját pénzéből megvásárolta s mint ismeretes — az összes jegyeket az ifjúság közt osztotta szét. Ezek csak tapoltni fognak, de nem botrányt csinálni mintha a vén színházi rókok ünekek helyeiken.

Igen érdekes az a vázlat is, a melyet ma a Vigszínház kommunikálja az intendáns tegnapi levelének arra a passzusára, hogy »a legkiválóbb magyar tragikának a pénteki fellépése lesz utolsó szereplése hozza méltó keretben.«

Erre a Vigszínház kommunikálja ezt írja:

... »a Vigszínház arra törekszik, hogy Jászai Mari működésének új színterén mindenképpen méltó keretben mutathassa be nagy művészetét...«

Ezt nevezik művészeti-politikanak a büszke Adriától — bérczes Karpáókiig.

Alig mullik el a pénteki eset ott lesz szombaton a Nepszínházban Ámon Margit első fellépése, a ki Küry Klárával konkurál. Hát az angol-bur haboru diplomatai naiv iskolás gyermekek azokhoz képest, a kik a két ki-aszony oldalán buzgólkodnak. És az angol 4-es számú dum-dum lövegek kellemes csiklandozások azokhoz a mérgezett röppen-tyűkhöz, a melyeket a kétfél már most jönnek lát egymás ellen röpiteni.

Küry Klárának egy hü vitéze leutazott Szegedre, hogy kikémlje Ámon Margit erős és gyöngye oldalait. Természetesen a legnyájasabb beszélgetésbe elegyíték a vidéki primadonával, a többek közt megkerdezte:

— Mondja kérem, ugyan ismeri kegyed Küry Klárát személyesen is?

— Ámon Margit így felelt:

— Oh igen! Ő sokszor lentjart vendégszerelni Nagyvaradon s én már akkor mondtam neki: Én is színész nő leszek majd egyszer, Klári néni...

Tudományos és művészeti alkotás.

Tegnapi — márcz. 28-iki lapunk újdonsági rovatában már röviden rámutattunk festészeti akadémikus Grósz Geza festőművész azon tudományos és művészeti szempontból egyiránt érdekes geneológiai táblázatára, mely a magyar fejedelemek és királyok származásáról a si fáját keletre és maradványos benyomással teszi szemlelhetővé szaktudósok, tanulók és laikusok előtt is.

A szerző különösen iskolai történeti, előadási-tantermek és történelem-tanulóknak ajánlja fel ezen művét, az igazgatókhoz intézett ezen betérjesztésében s ha mint az már a csurgói és debreczeni főiskolai-gymnasium tanárkara is tette — kellőleg méltányolják, közzéteszhetik sokszorosítva adja közhasználatba:

»Tekintetes igazgató Ur! A midőn »van szerencsem becses tudomására hozni, hogy a »Magyar királyok leszármazása az első ezred évben« című geneológiai munkámat, mint szemléltető segéd eszközt a tanintézetek figyelmebe egy csurgói ev. ref. főgymnasium, valamint az ugy-nottani állami tanító képződe, a debreczeni ev. ref. főgymnasium tanárkara ajánlja; ugyanazon czélból van szerencsém azt b. igazgatója által a tanintézet-hez is benyújtani, kérve annak pedagógiai szempontból való elbírálását.

Művemnek rövid leírása következő: Alakja térkép, egy közös törzsből három főágra oszló tölgyfa. A törzs alján Árpádnak, a honalapítóknak arcképevel, melylyel a leszármazást kezdem. A törzsből jobbra nyúló

ág színjelzése rózsaszín-sárga az Árpád-ház a középső kék-sárga színjelzése a v. e. g. y. e. s-házi királyokat a balra nyúló ág sárga-sárga színjelzése a Habsburg házi királyokat foglalja magában; a mint azt színmagyarázatomon is megjelöltem.

Az uralkodók arcképei mellett látható tölgy levél: a hitvest, a makk: a gyermekek, a buzogány s korona: a fejedelm, — illetve a korona örökösöket jelképezi. Az egymásközötti kapcsolat feltüntetésére a piros vonalakba rajzolt nyilak szolgálnak, míg a magtalanul elhalt uralkodók jelzésére egy-egy csonka ág szolgál.

Művemnek czélja: a geneológiának szemléleti uton való tanítása s így egy tanár, mint a tanítvány munkájának könnyítése. Tudva a pedagógiának azon irányzatát, mely minden fokozatu iskolában tért hódított: a szemléleti uton való oktatást; ismervé az eddig közkezen forgó geneológiai lapokat, melyek minden ágat külön-külön tárgyalnak s így az összehasonlítást kissé megnehezítik: czélom volt ezeket egy lapra egyesíteni s a leszármazást, valamint az egyes ágaknak egymásközötti kapcsolatát világosan kifejezve az áttekinthetést megkönnyíteni.

A mennyiben ezen czélt elértem, művemet szemléltető taneszközzül óhajtanám a közép s minden más fokozatu iskolákba és a történelmi muzeumokba bevezetni; még pedig: a nagy kiadást, mely a bemutatott mű nagyságának megfelelő volna azon különbséggel, hogy széleit ornamentáli keret képezné s ezen keret és a színes kép között levő s két oldalt függőlegesen lenyúló, mint egy busz czm. széles tért az egyes uralkodók aitt történt nevezetesebb eseményeknek kronológiai sorrendben való feljegyzése töltené ki az iskolák történelmi muzeumaink s a tanárnak használatára; ellenben a kis kiadást — mely a bemutatottak negyedét képezné, 6-rét össze hajtva a tanítványok magánhasználatára szántam.

Szükségem vélem itt megjegyezni, hogy a sokszorosítás alkalmával gondot fordított a munkának sz. p. és pontos kivételére, az uralkodók neveinek, év számoknak feltűnő erős betűkből való nyomtatására s az arcképeknek a hitelességet legjobban megközelítő kúfok uton való készítésére.

Művem egybeállításánál az alábbi kúfókat használtam:

Horváth Mihály: A magyarok története. Szilágyi Sándor szerk. megjelenő A magyar nemzet története.

Szalai-Bartóti: A magyar nemzet története.

Margol: A magyar nemzet története.

Salamon Ferencz: A magyar kir. szék betölése.

Dr. Wertner Mór: Az Árpádok a régibb külföldi geneológiában.

Dr. Wertner Mór: Az Árpádok házassági összeköttetései.

Dr. Wertner Mór: Glossák az Árpádok geneológiájához.

Dr. Wertner Mór: Az Anjouk geneológiája, különös tekintettel a Magyarországi ágra.

Dr. Karácsonyi. Az Árpád ház első elágazása. (Turul: 1885. k. 105. l. 145. l. 1887. k. 12. 70. 107. 1. stb.)

Ezekben óhajtottam művemnek tartalmát és czélját röviden vázolni.

Most pedig a midőn azt az igazgató ur és a tanári testület pedagógiai szempontból való szakszerű elbírálása alá bocsájtom tisztelettel kérem, a mennyiben az előbb elősorolt czélt elértem vele, méltóztassék művemet, mint e tekintetben egy-dül állót a közép iskolák részére mint segéd taneszközt elfogadni s azt egy a nagymélt. vallás- és közoktatásügyi miniszter urnak valamint az ország tanintézetének figyelmebe ajánlani.

A midőn nagyrabecsült véleményét részemre jogyzókönyvi kivonatban kiadatni kérem, vagyok

teljes tisztelettel,

Glósz Géza,

festő-művész.

A mű be lesz mutatva Debreczen minden fokozatu tanintézeteiben s egyesületeiben.

CSARNOK.

Egygyel kevesebb.

— Szerkesztői kép, németből T. J. —

(Folytatás.)

Kellettlenül már oly jókor reggel zavartatni: egy zsörtös »Lehet«-et mondék, nem tekintek fel, míg hozzám közel egy nem ismeretlen hang »Alázatos szolgáját« hallatt, mivel együtt kezeimet is megfogva érzem, azon módon, mint a sétéróli elmenetelkor. Alig hittem szememnek, a rokkant tiszt volt. Egy szürke köpeny logott le vállairól s úgy fedé a testet, hogy csak a fej s jobb kéz, mely az enyémet tartá, volt belőle látható. A köpeny ranczvetéséből hamar volt észrevehető, hogy alatta kis csomag van elrejtve.

Nyíltan megvallva, nem minden zavarnélkül adék a gyanunk helyet, hogy alatta tán egy pár törrel, vagy pisztolylyal felt szerényke lehet. Komolyan viszonzám a férfi köszöntését, ki nem kevesebbé komolyan szólított s fel akarték kelni, őt leülésre szólítandó fel, de tiltakozott: »Hagyja azt édes ur! — nem szükséges az, mi katonák nem sokat ceremóniáznak, hagyja, már ülök. S valóban alig mondta ki, már oldalamon ült s kényelembé kezdte helyezni magát! — Alig tudtam hűdegenülésemet titkolni otthonos, rendes magaviseletén s kíváncsian, hogy ez hova vezetend, előzékenyen e kérdést tettem: »Becses nevét uram?« A név — hangzék a válasz — van még idő arra, van még idő! Előbb a dolgot igazítsuk, mi ide vezetett. Én a becsület embere vagyok, legyen az önnek elég, ön ugyan az, ez elég nekem. S mivel szolgálhatok? »Ej mit, szolgálni — semmi szolgálás, hadd váltunk egy bizalmas szó, hallgasson meg! Lassa édes ur! lapja tetszik nekem!« Igen lej vagyok kötelezve. »Semmi lekötelezettség, nem kell bókákat csinálni, az nem ilik a becsület emberéhez, sőt többet mondok, nem csak lapja, de maga is tetszik nekem, megszerettem, cikkkjei után, azelőtt régen, mielőtt személyesen ismertem volna. Tisztelem önt, magasra becsülöm. Alálandóan óhajtok önnek összekötve lenni s lássa, e kívánság vezetett ide. Ha lehetséges — úgy — mi, lehetőség s? Mit beszél lehetségről! Minden lehető, mit a becsület embere komolyan magára vesz! Ki fog lehetlent kívánni? Csak hallgasson ki, vállalkozásom lehetőségében csak nem fog kételkedni?« Hallgasson meg.

Mint ifju — Lipsében tanultam, többet, mint bármelyik ottani iskola, adott ezen főiskola alkalmat az irodalmi munkálatokra. Pajtásaim mind felháza érzék magukat rá s a mitők jónak találtak, azt eleitől fogva biztosan én is, irtam, mint ők; oly jól, mint ők s többet, mint bármelyik, verset, vagy prózát mindegy! Három kötetes regény, vagy 5 felvonásos szindarab az mindegy! Egy kézirat-halmaz feküdt készen bóröndömbe. Összes műveim kiadatása 30 kötetben alul, akkor nem lett volna kivihető, a legjobb uton voltam a legtermékenyebb német írók, tulajdonosában! Ekkor elérkezett az 1813-ik év s Némethon felkele szolgálása lánczait széttepní s mindenki, ki vitéz volt, összeszedé magát s belépett a hön harcosok közé s segített harczolni király s a honért! Én sem valem az utolsó. A lipcei iskolát s irományaimat elhagyám, s menek Boroszlóba, az öreg Bücher seregbe iratám be magamat, ki oly igaz, mint isten él, nagy hő s a becsület embere vala! Vitézül harczoltunk, Katsbach s Würtemberg mellett, gyorsan mas-roztunk Lipsének s okt. 16. 17. 18 s 19 én a jó ügyet a legjobb kedv s jóakarattal segítők kivívni. Miként örvendtem az öreg Lipsét s kézirataimat viszont láthatni; ezen öröm

megédesíté a harc baja s félelmeit. Ezer ágyú dorej s ujjongás közt közeledtünk a német irodalom s bursch egyletek ezen szívéhez. Lábamnak egy könnyű sebe kényszerítet tovább maradni Lipcsében társaimnál. De leverő volt rám nézve ezen idő s miért? Nyomára kelle jönnöm, hogy kéziratam, e vas-tag testü tanujelei a szorgalmasan felhasznált órákaak, átvirrasztott éjjekek, ernyedetlen szorgalommal gyűjtött diszozslopai az örökkévalóságának, eltűntenek! Igen, örökre eltűntenek! De megérdemeltem, miért váltam tőlük oly könnyen el, miért nem adtam biztosabb öröket alá! A szegény polgárnó, egy öreg, beteges özvegy, kinél maradtak, persze, igen rosszul értett az ilyenekhez! Elvezette őszét, az összes francia hadsereg láttára s elkabulva a harci zajok tombolásától, mely Lipcsét a nagy csata előtt s után betölté, papírjaim egész csomagát átszolgáltató egy francia ügynöknek, ki azokat állítólag egy raktárba küldé, tölteneknek. Tölteneknek! szin és szomorú játékaim, regényeim s elbeszéléseimet!

Elhinni, hogy ilyesmi megtörténhetett; hallott-e már valaha hasonló esetet? Végre még a golyó is, mely lábaimat érte, halhatatlanságom e termékeinek egyikébe lehetett pakolva s csak a véletlennek köszönhetem, ha a halhatatlanság nem volt halálos reám nézve. Az szép jutalék lett volna s kinek köszönhetém másnak, mint a beteg özvegy ostobaságának! Sokoldalú szemrehányással illetém, melyekre haszontalan könnyekkel felelt s még több keserűséggel halmoztam volna el, ha mellette nem áll angyalsarcu leánya: Mária s el nem oszlatja szeretetteljes szavaival keblem keserveit.

Halgatásra, s nagyon is hamar szerelemre birt.

Lábam gyorsan meggyógyult, s ha fél-évig tartott volna is a seb még sem találtam volna a tartózkodást Lipcsében hosszúnak. Mária volt a jelszavam, mikor a Raján előre nyomuló bajtársaim után siettem, a csillag, melyre ezután néstem a talsmán, melylyel megint a csaták veszélyei s küzdelmeibe vetém magamat.

De ezen talismán nem volt oly csálhatatlan, mint becses. Briennél egy fró napon, melyen a hó nagy pelyhekben hullt, homlokomon halálos sebet kaptam, melynek nyomait ott még most is szemlélheti, s oldalomon egy mély törzsurást, mindkettőt szinte ugyanazon pillanatban.

Képte'enné tettem minden további katonai szolgálatra s hosszas katonai szolgálat után, csak annyira lehettem tevékeny, hogy mint a becsületrend tulajdonosa, s katonai tiszt nyugdíjjal húzassak, s Máriaamat elvehessem. A megtör: életerő fellángolt szeretet s szerető nőm oldalán. Miot egykor kézirataimat, most sebeimet feledteté el velem. Boldogan éltünk, édes örömtől fűszerezetten, mi tetőpontját érte el, mikor Máriaam egy napom szegénylős ábrázattal irulva pirulva keblemre omolt, s zavart szavakkal ada kifejezést a roménynek: hogy tán anya leend. Nem sokára be is bizonyult, hogy sejtelve nem volt alaptalan, gyermeket szült, kedveset s szépét mint anyja, s oly igaz min' hogy a becsületrend keresztese, — s katonatiszt vagyok — nem szégyellem elmondani, hogy fényes könnyek pergett le arczomon, midőn először tartam karjaimban a kis Máriaat, oly ifju életet — karjaimban — melyek nem egy ellenségnek elvették életét, s szokva veltak tüzzel vassal, nem pólyás babákkal játszani!

— Vége köv. —

KÖZGAZDASÁG.

Mikor igényel a buza legtöbb tápláló anyagot?

A buza már fejlődése kezdetén is igen sok tápláló anyagot szükségel s mennél bővebben áll ez rendelkezésére, annál erőteljesebben fejlődik az őszel s annál jobban állja ki a téli mostoha időjárast. A buza őszi fej-

lődését különösen a bőven rendelkezésére álló foszforsav és nitrogén segíti elő hatatosan. A növény tápláló anyag szükséglete azonban a kálász kifejlődésétől a virágzásig éri el a maximumot s ilyenkor hogy a maghozam megfelelő legyen — a tápláló anyagok nagy mennyiségére van szüksége. Nitrogénből, melyet legnagyobb mennyiségben a chilisalétróm tartalmaz, legtöbbet fogyaszt a növény tavasszal, nevezetesen pedig június elején, május végén a virágzás végén s az érés kezdetén, a foszforsavból pedig a teljes beérés alkalmával fogyaszt legtöbbet.

A beérés alkalmával azonban már későn volna tápláló anyagokat nyújtunk a növénynek, akkor az már nem vehetné annak hasznát.

Ettől tehát el kell tekintenünk, s így általában véve két időszakot különböztetünk meg, melyekben a növénynek igen sok tápláló anyagra van szüksége. Az egyik a csirázás kezdete, őszre esik, a midőn a talaj kelő megmunkálásával és idejében való betragyázásával a tápanyag szükségletét könnyen kielégíthetjük. A második időszak tavaszra, a virágzás idejére esik, a midőn a buzáknak ez iránybani igényeit már sokkalta nehezebben lehet kielégíteni, azért pedig, mert a talaj mélyébe nem juttathatunk tápláló anyagokat. De azért mégis módunkban van ilyenkor is segíteni a növényen felültragyázás által, a mit a könnyen oldható magas nitrogén tartalmu chilisalétrómmal vihetünk keresztül legkönynyebben, melyet márczius április hóban szóratunk ki, rendszeren két ízben 50—60 kgmot számítva 1 kat. holdra.

Ezen nitrogén tartalmu műtrágya hatatosan táplálja a búzát a virágzás tartama alatt, különösen gyengébb vetéseknél egyenesen bámulatos hatást fejt ki s megkötözerezi. Háromszorozza a termést. Ez idén a körül-ménynek nagyobb jelentősége van mint más-
kor, mert a késő és gyenge vetések a hótalan nagy hidegek miatt nagyon gyengén teleltek ki s így nagyon is rászorultak a chilisalétróm általi feljavításra.

Néhány szó a gyümölcsfáknak állandó helyére való kiültetéséről.

A gyümölcsfáknak állandó helyére való kiültetésénél, vagyis új gyümölcsösök létesítésénél minduntalan találkozunk oly szabalyellenességekkel, melyek indokoltá teszik azon kérdésnek mibe gyakoribb szellőztetését már csak azért is, mert köztudomásu, hogy a gyümölcsstermelésben így olyan termelési ágat birunk, a melynek jövedelmezősége mindinkább szükségessé teszi annak — felkarolását.

E lap hasábjain még szük keretek közé foglalva is, lehetetlenség mindazon szabalytalanságokat tárgyalni, melyek e tekintetben előfordulnak s ezen ezért csak a fontosabbra terjeszkedünk ki a következőkben:

A z e g y i k h i b a a z, h o g y u j g y ü m ö l c s ö s ö k b e n m i n d e n r e n d s z e r n é l k ü l, — ö s s z e v i s s z a k e v e r t e n ü l t e t i k e l a f á k a t. Az ilyen gyümölcsös mit sem ér, különösen akkor nem, ha a fajok megsincsenek választva. Ez esetben telve van gyümölcsösünk vagy olyan fajokkal, melyek nem is piaczkereettek, vagy olyanokkal, melyek mind egyszerre érnek. Arra kell tehát törekedni, hogy oly fajokot ültessünk, melyek az illető vidék talaj és égája igényeinek megfelelnek s melyek piaczképes gyümölcsöt hoznak.

A m á s i k h i b a a z, h o g y a f á k h e l y e n e m l e s k e l l ő k é p e n e l ő k é s z i t v e, ö s s z e t ö m ö d ö t t, kemény, rögös s olyan földbe teszik a csemét, mely tápanyagokban szükölködik, amelyben nem találhatja meg azon felteleket, a melyek életműködéséhez szükségesek. Ilyen körálmények között egész természetes, hogy elcsenevész a fa, s rövid egy két év alatt kipusztul. Gondosan kell tehát a fák fejlődéséhez szükséges tápanyagokat istálló trágya és műtrágyák seg lyével előállítani.

A h a r m a d i k h i b a a z, h o g y a k i ü l t e t é s h e z n e m h a s z n á l n a k f e l é p g y ö k é r z e t ü f á k a t, hanem összeszakadoztat, úgy gondolván, hogy nem nagy baj, ha a gyökéret a kiszedés alkalmával be is szakadozik, mert hiszen ugy is le kell abból vágni. Igaz ugyan, hogy ültetéskor a gyökéretből levagdosunk egyet más, de csak ott és azt, a melyiket szükséges. Ezt pedig csak akkor láthatjuk meg, ha a kiszedett fáska teljes gyökéretével áll előtünk.

Ekkor azután a megsértett vagy a nagyon hosszú gyökereket visszametszük úgy, hogy a sima metszési lapok a földre feküdhessenek.

Az is nem ritkán a teljesen téves felfogásból kiindulva láthatjuk, hogy kis z ed é s e l ő t t m e g j e l ő l i k a f á c s k á n a k é s z a k i o l d a l a t m é s z s z e l a b b ó l a c z é l b ő l, hogy új helyére ugyanazon irányban, ugyanazon állasba kerüljön. Ez is hiba s akként kell eljárni, hogy a fának eddig észak felőli oldala délre kerüljön, hogy az által a fejlődésben elmaradt északi oldal utóljérje az erősebb, fejlettebb déli oldal.

A fászkák befogadására szolgáló gödrök készítésénél is nem jarnak el helyesen, amennyiben azok igen sokszor nem felelnek meg e fák fejlődéséhez szükséges méreteknél. A célz miódig egyenlő fejlődésű fák előállítása lévén, arra kell törekedni, hogy egyenlő növekedésű s erősségű fászkák egyenlő körslaku gödrökbe kerüljenek, mert a gyökerek természetes növekedése csak ekkor lehet akadálytalan.

Az elmondottakon kívül még számos, aprólékosnak látszó, de valójában jeleatékony hibákkal, szabalytalanságokkal találkozunk; de ezekről majd legközelebb.

Sertés vásár.

Kőbányai sertés piac, márcz. 7. Magyar elsőrendű Öreg nehéz (paronként 400 kgm. felüli 46—48 kr. Közép pnt 300—400 kg. sulyban — kr. 320 kilog sulyban Fialat közép (paronként 251—320 kg. 50—51 kr. Fialat könnyű paronként 250 kg. sulyban 45 1/2—50 krig. Szerbiai: Nehéz pnt 260 kg. sulyban 48 1/2—49 krig.

Sertés létszám: 1900. évi márcz. hó 26 napján volt készlet 26665 darab, márcz. 27 felhajtott 543 drb, 1900 márcz. 28-an elszállított 339 db. 29-ére maradt 29869 db. A hizott sertésüzlet irányzata lanyha.

Budapesti gabonatözsde.

márczius 28.

A készáruüzlet hivatalos árjegyzései a következők

B u z a	k i l ó s	A r 100 k g.		k i l ó s	100 k i l o g r a m m	
		t r i t ó l	t r i t ó l		t r i t ó l	t r i t ó l
Bánsági	76	7.45	7.95	80	07.85	08.10
"	77	7.50	7.80	81	07.95	08.15
"	78	07.60	07.95	82	—	—
Tiszavidéki	79	07.70	70.05	—	07.90	08.00
"	76	7.40	7.55	80	07.95	08.10
"	77	7.45	7.60	81	—	—
Pestvidéki	78	07.80	07.75	83	00.00	08.00
"	79	07.65	07.90	—	—	08.00
"	79	7.25	7.45	80	07.85	—
Fehérmegyei	76	7.35	7.55	81	07.90	07.95
"	78	7.55	7.75	82	7.80	08.00
"	79	07.90	07.80	—	0.30	—
Bácskai	76	7.30	07.45	80	09.	—
"	77	7.35	7.55	81	00.00	00.
"	78	7.50	07.95	82	—	00.
Északmag	79	7.55	07.80	—	—	—
"	78	0.00	7.00	80	—	—
"	79	0.00	7.00	81	—	—
					Min. hekt.-ben	Arklógram
Rozs elsőrendű	uj	70—72	6.25	6.35		
" másodrendű	"	—	6.10	6.20		
Árpa tákarmány	"	60—62	5.65	6.70		
" égetni való	—	62—64	5.45	5.55		
" serfözdei	—	64—66	0.	0.00		
Zab	—	39—41	5.35	5.45		
Tengeri bánsági	uj	—	4.85	5.80		
" más nemű	"	—	0.00	0.00		
Repce bánsági	"	—	12.00	12.50		
Köles	—	—	5.30	5.80		

Üzleti könyvek nagy raktára

HOFFMANN és KRONOVITZ

KÖNYVNYOMDÁJA

DEBRECZEN, a főpostával szemben.

Ajánlkozik:

nyomtatványok elkészítésére,

kereskedők, gyárosok és iparosok részére

Levélpapír czégnomással

1000 drb. 3 frt 50 krtól feljebb.

Levélboríték czégnomással

1000 drb. 2 frtól feljebb.

Monogrammal ellátott

Lakadalmi és báli meghívók.

Eljegyzési kártyák

nagyon olcsón.

Névjegyek

Tánczrendek

Számlák

Jegyzékek

Üzletjegyek

Körlevelek

Árjegyzékek

Műsorok

Zárszámadások

Evi jelentések

Dombornyomásu galvanizált remek

reklam falragaszok.

Pinczérszámlák, bor és sörczimkék.

Menu kártyák a legdiszesebb kivitelben.

Regények, elbeszélések, költemények.

Tudományos és szakmunkák előállítása.

Rovatos iverk, tabellák.

Részvények, szelvények.

Elsőbbségi kötvények, értékpapírok.

Diszesen kiállított étlapok.

igen mérsékelt árak mellett.

Ruggyanta bélyegzők igen olcsón.